

“Dios no es distante, es Padre, te conoce y te ama; quiere tomarte de la mano, también cuando vas por senderos empinados y difíciles, también cuando caes. A menudo en los momentos en los que eres más débil puedes sentir más fuerte su presencia. ¡Está contigo, es tu Padre!”
 (Papa Francisco)

evangelio cotidiano **2**

EL MUNDO ES ANCHO

Este título es la mitad del de la novela de **Ciro Alegría, *El mundo es ancho y ajeno***. El mundo, aunque global e interdependiente, es ancho, diverso, variopinto, grande, multicultural... y mucho más, pero no, ajeno no... Con Unamuno, afirmo: *Pertenezco al mundo y nada del mundo estimo extraño*.

Las acepciones de 'mundo' son múltiples. Hay dos significados que se contraponen que explican mi escrito: "estar en el mundo", la realidad por Dios creada y "no ser del mundo" estar alejado de todo lo relacionado con el pecado.

El mundo no es ajeno. El mundo nos concierne... El Hijo de Dios vino al mundo para salvarlo. Jesús, hombre real y concreto, asume el mundo. En su predicación constatamos alusiones a su entorno, le interesamos incluso en nuestra cotidianidad... nuestro prójimo son los que están a nuestro lado. Jesús está junto a sus coetáneos, la salvación se concretiza en sus palabras y en sus gestos.

Es importante, pero el mundo no es lo principal para Jesús: *¿De qué le sirve al hombre ganar el mundo si arruina su vida?* Paradoja del Evangelio: Dejarlo todo para seguir a Jesús. Preferir su Reino sobre lo demás. Una vocación para todos, no únicamente para el clero y los religiosos, todos estamos llamados a seguir al Maestro, dejando lo que sea obstáculo para amarle...

“Estar en el mundo sin ser del mundo” pertenece a nuestra identidad bautismal. Dios mismo nos inserta en el mundo para estar presentes en la sociedad, la familia, la política,

la educación... ahí somos "sal y luz". El autor de la carta a Diogneto dice: *Los cristianos no se distinguen de los demás hombres ni por la nación ni por la lengua ni por el vestido...*, sino por anunciar su Palabra y ser testigos de su amor.

En otra línea de discurso, ofrezco ahora una historia muy "ejemplar":

Un científico quería solucionar los problemas del mundo. Su hijo pequeño quiso ayudarlo... Para entretenerlo, le recortó un mapamundi: "Como te gustan los rompecabezas, toma el mundo y arréglalo". Al rato, su hijo le sorprendió: "¡Papá, he logrado arreglar el mundo!" El padre no daba crédito... el mapa estaba armado, ¿cómo lo había conseguido? El niño contestó: "Papá, yo no sabía cómo era el mundo, pero cuando me diste los pedazos, vi que, por el otro lado, había un hombre. Me acordé del hombre y le di la vuelta a los recortes... al arreglar al hombre arreglé también el mundo".

María Victoria Aymerich, hermana de la Consolación

pensaments

L' hora del laïcitat

Una de les grans novetats que va proclamar el Concili Vaticà II fou el reconeixement que els fidels laics, incorporats a Crist i a l'Església per la gràcia del baptisme, som cridats a participar en la missió evangelitzadora de tot el poble de Déu, segons la vocació i els dons rebuts de l'Esperit. Els laics som corresponsables de la vida i la missió de l'Església. Tot i que són molts els laics compromesos en diverses feines pastorals de l'Església, és evident que encara resta un llarg camí a recórrer. Perquè no són tants els qui es fan presents en la societat civil, un àmbit essencial on hem d'exercir la nostra missió de ser llum, sal i llevat, guiats per l'esperit evangèlic.

És evident que avui l'Església pateix la greu crisi de vocacions al sacerdoci i l'en-

velliment de molts preveres una realitat que ens ha duit a una forta reducció del seu nombre. En aquestes circumstàncies, és molt necessari el compromís ferm i responsable d'un laïcitat ben format i acompanyat que vulgui respondre a la crida de Déu, treballant al servei d'una nova evangelització, amb capacitat d'iniciativa per emprendre determinades accions com a veritables deixebles missioners. Amb paraules de Benet XVI: *"Necessitem un laïcitat compromès, que amb determinació i coratge, sigui capaç de testimoniar, amb l'exemple diari en el si de la família, al treball, en els àmbits de la cultura, la política i l'economia la seva condició de cristians, moguts per la fe i la gràcia de la Paraula, l'alegria de l'Evangelí"*.

Diego Dubón Pretus

Diumenge XII de Durant l'Any

Lectura del llibre del profeta Jeremias

20, 10-13

Digué Jeremias: "Sent com parla la gent, em veig amenaçat de tots costats; diuen: Vosaltres que teniu amb ell un pacte d'amistat, denuncieu-nos-lo, perquè el puguem denunciar; seguïu-lo de prop: potser es deixarà enganar; llavors podrem apoderar-nos-ne i venjar-nos d'ell. Però el Senyor em fa costat com un guerrer invencible; per això els qui em persegueixen cauran, no podran apoderar-se de mi, quedaran tan confusos del seu fracàs, que ningú oblidarà mai més la seva vergonya. Senyor de l'univers que coneixeu a fons els justs, que penetreu tot l'interior dels homes: feisme veure com feis justícia, ja que és a vós que jo he confiat la meua causa. Cantau al Senyor, alabau el seu nom: ell salva la vida del pobre de les mans dels qui volen fer-li mal."

Salm responsorial 68

R: Escoltau-me, Senyor, vós que estimau tant.

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma

5, 12-15

Germans: Per obra d'un sol home entrà el pecat en el món, i amb el pecat hi entrà també la mort, que s'estengué a tots els homes, donat que tots van pecar. Abans que la Llei fos donada, el pecat ja existia en el món, encara que, mentre no hi ha llei, no consta quina és la pena dels pecats. Així i tot, la mort ja imperava durant tot el temps que va d'Adam fins a Moisès, fins i tot sobre aquells homes que no havien transgredit cap precepte, com ho havia fet Adam. I Adam prefigurava l'home que havia de venir més tard. Però el do no té comparació amb la caiguda perquè, si tants han mort per haver fallat aquell tot sol, molt més ha abundat la gràcia de Déu i el do generós que s'ha estès a tants per la gràcia d'un sol home, Jesucrist.

Lectura de l'evangeli segons sant Mateu

10, 26-33

En aquell temps Jesús digué als seus apòstols: "No tingueu por dels homes. No hi ha cap secret que prest o tard no sigui revelat; no hi ha res que prest o tard no sigui conegut. Allò que us dic a la fosca, digau-ho a plena llum, allò que vos dic a l'orella, proclamau-ho des dels terrats. I no tingueu por dels qui maten només el cos, però no poden matar l'ànima. Teniu por més bé del qui pot perdre a l'infern tant l'ànima com el cos. ¿No venen dos ocells per pocs diners? Doncs, ni un d'ells no cau en terra si no ho permet el vostre Pare. Però a vosaltres, Déu vos té comptats cada un dels cabells. No tingueu por: valeu més que tots els ocells plegats. A tothom que em reconegui davant els homes, també jo el reconeixeré davant el meu Pare del cel, però a tothom que em negui davant els homes, també jo el negaré davant el Pare del cel."

Lectura del libro de Jeremías

20, 10-13

Dijo Jeremías: «Oía la acusación de la gente: "Pavor-en-torno, delatadlo, vamos a delatarlo". Mis amigos acechaban mí traspié: "A ver si, engañado, lo sometemos y podemos vengarnos de él". Pero el Señor es mi fuerte defensor: me persiguen, pero tropiezan impotentes. Acabarán avergonzados de su fracaso, con sonrojo eterno que no se olvidará. Señor del universo, que examinas al honrado y sondeas las entrañas y el corazón, ¡que yo vea tu venganza sobre ellos, pues te he encomendado mi causa! Cantad al Señor, alabad al Señor, que libera la vida del pobre de las manos de gente perversa».

Salmo responsorial 68

R: Señor, que me escuche tu gran bondad.

Lectura de la carta del apóstol san Pablo a los Romanos

5, 12-15

Hermanos: Lo mismo que por un hombre entró el pecado en el mundo, y por el pecado la muerte, y así la muerte se propagó a todos los hombres, porque todos pecaron... Pues, hasta que llegó la ley había pecado en el mundo, pero el pecado no se imputaba porque no había ley. Pese a todo, la muerte reinó desde Adán hasta Moisés, incluso sobre los que no habían pecado con una transgresión como la de Adán, que era figura del que tenía que venir, Sin embargo, no hay proporción entre el delito y el don: si por el delito de uno solo murieron todos, con mayor razón la gracia de Dios y el don otorgado en virtud de un hombre, Jesucristo, se han desbordado sobre todos.

Lectura del santo Evangelio según san Mateo

10, 26-33

En aquel tiempo, dijo Jesús a sus discípulos: «No tengáis miedo a los hombres, porque nada hay encubierto, que no llegue a descubrirse; ni nada hay escondido, que no llegue a saberse. Lo que os digo en la oscuridad, decidlo a la luz, y lo que os digo al oído pregonadlo desde la azotea. No tengáis miedo a los que matan el cuerpo, pero no pueden matar el alma. No; temed al que puede llevar a la perdición alma y cuerpo en la "gehenna". ¿No se venden un par de gorriones por uno céntimo? Y, sin embargo, ni uno solo cae al suelo sin que lo disponga vuestro Padre. Pues vosotros hasta los cabellos de la cabeza tenéis contados. Por eso, no tengáis miedo; valéis más vosotros que muchos gorriones. A quien se declare por mí ante los hombres, yo también me declararé por él ante mi Padre que está en los cielos. Y si uno me niega ante los hombres, yo también lo negaré ante mi Padre que está en los cielos».

Siguem valents

Jesús sap que la missió d'anunciar el Regne comporta problemes, dificultats, persecucions... com experimentà ell mateix i afectarà també als deixebles que acceptin l'encàrrec de Jesús de continuar la seva obra; per açò, l'Evangelí d'avui se centra en la insistència de Jesús perquè els qui el segueixen no tinguin por de parlar i actuar d'acord amb la Paraula encara que aquesta actitud els porti a situacions difícils o compromeses i hagin de suportar indiferències, burles o fins i tot persecucions; més bé han de témer aquells qui volen apartar-los de donar compliment a la missió rebuda, perquè llavors s'allunyen de Déu i del Fill i perdran la vida promesa: "A tot aquell qui em reconegui davant els homes, també jo el reconeixeré davant el meu Pare del cel".

La por és connatural a la persona i pot evitar-nos perills innecessaris; ara bé, davant una situació de conflicte la persona valenta és la que pren responsablement l'opció més coherent amb el que pensa, creu i viu. La vida diària comporta riscos i no podem tancar-nos dins una bombolla per evitar-los, ni defugir, tancant els ulls, tot el que pot ferir-nos. Les persones som, per naturalesa, éssers de relació i açò implica comunicació i convivència, ens necessitem els uns als altres. Els seguidors de Crist hem de sortir cap als altres i experimentar una veritadera trobada, sense cercar simplement quedar bé sinó procurant sempre transparentar el rostre de Crist i apropar-nos especialment als qui més desitgen veure'l per la situació dolorosa que viuen: "Hay que tener coraje y salir hacia aquellos que son carne de Cristo" -paraules del Papa Francesc-.

Quan la por o les inseguretats vulguin dominar-nos recordem que el Senyor és al nostre costat i ens donarà forces quan actuem per defensar als qui pateixen en aquest món injust dominat pels poderosos, perquè açò, precisament, constitueix l'essència del seu projecte. Déu ens estima a tots, però, com a Pare-Mare, sent predilecció pels més febles.

Teresa Jansà

El Apóstol Santiago

En la placeta de Sant Jaume de Ciutadella, en la casa nº 3, aparece la imagen del apóstol Santiago. Hemos de tener en cuenta que los nombres: Sant Yago y San Jaime o *Sant Jaume* son equivalentes y corresponden a uno de los doce apóstoles elegidos por Jesús. Santiago fue el primero de los apóstoles que murió mártir. Esto ocurrió el año 43 de la era cristiana y se narra en el libro de los *Hechos de los Apóstoles*, (12,1-2).

En Santiago de Compostela se veneran los restos del Apóstol, lo cual dio lugar a un intenso movimiento de peregrinación de toda Europa hacia su sepulcro en Galicia cuya ruta de algún modo les señalaba la «vía láctea», que en menorquín se designaba como *Sa carrera de Sant Jaume*. Un sentido semejante es el que sugiere un himno de peregrinación jacobea que dice:

«Al celebrar tu memoria, / santo Apóstol peregrino, / guíanos por el camino / al Pórtico de la Gloria». El espléndido conjunto de escultura románica que da acceso a la catedral de Santiago es obra del llamado maestro Mateo y se designa como el «Pórtico de la gloria» en el doble sentido de ingreso a la famosa catedral, y de poder alcanzar, mediante la peregrinación espiritual de una vida cristiana, la feliz entrada en la gloria del cielo.

La sencilla pero sugestiva imagen de la plazuela ciudadelana representa al santo con la túnica blanca de la dignidad apostólica y el manto rojo de su martirio, así como en su mano derecha sostiene el bordón de peregrino del que cuelga su típico botijo formado con una calabaza disecada, a fin de abastecer de agua al caminante.

Assemblea extraordinària dels Escoltes de Menorca

“Deixarem la terra adobada pel nostre esforç”

El 2 de juny va tenir lloc a la sala d'actes del Claustre del Carme, a Maó, l'Assemblea extraordinària dels Escoltes de Menorca. Cada tres anys aquesta assemblea té un caràcter especial perquè és el moment del relleu de l'equip directiu. Enguany, en no presentar-se cap candidatura per a un nou equip, la direcció de l'associació ha quedat en mans d'una gestora. Ara hi ha tres mesos per trobar un nou grup de persones que es comprometin durant tres anys per dirigir els Escoltes de Menorca.

Es van aprovar les memòries anuals d'activitats, les del trienni, de l'exercici econòmic de 2022, com també el Pla de Voluntariat, que a partir d'ara regirà l'associació. Un dels moments més emotius va ser el dels comiats i agraïments. L'equip diocesà l'han format Maria Fedelich, com a tesorera; Maria Alba González, secretària; Clara Fedelich, responsable de branques; Ernest Coll, coordinador de formació; Antoni Florit, director de l'escola de formació; Anna Allès, responsable de branques; Joan M. Mercadal, consiliari; i Carlos López, president. Hi va assistir el bisbe Gerard, que va recordar el seu temps com a consiliari de l'A.E. Àngel Ruiz i Pablo des Castell, i va agrair la tasca del Moviment.

Jornada de final de curs dels Equips de la Mare de Déu

Aquest any els Equips de matrimonis de la Mare de Déu de Menorca hem volgut celebrar la jornada de final de curs a un lloc emblemàtic de Maó, que molts de nosaltres desconeixem: Sant Joan dels Vergers. Ens va acompanyar en Pere Fraga, botànic, que ens va donar una explicació de les diferents plantes i arbres que es troben en aquell entorn natural.

Vam celebrar l'Eucaristia presidida pel bisbe Gerard, que és consiliari d'un equip dels EMD, i els consiliaris d'altres equips que s'hi van poder fer presents durant bona part d'aquesta jornada festiva. Durant l'homília de la festivitat de la Santíssima Trinitat, el Bisbe ens va fer veure com el sagrament del Matrimoni és també un sagrament Trinitari, i la importància de la presència de les famílies dins l'Església. Després del dinar compartit, la sobretaula va donar el toc d'humor i alegria, amb cançons, jocs i un molt bon ambient de companyerisme i bona convivència.

Equips de la Mare de Déu de Menorca

Exercicis espirituals dels preveres

Del 26 al 30 de juny els preveres de Menorca faran uns exercicis espirituals a Es Cubells (Eivissa).
A càrrec de Bartomeu Villalonga, prevere de la diòcesi de Mallorca.

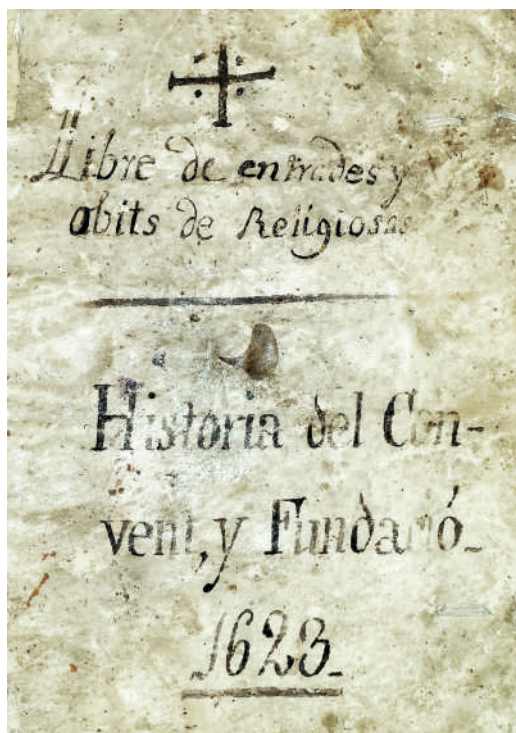
Gestions prèvies i fundació del Convent

Una efemèrides de gran pes viu enguany una de les institucions religioses més estimades i seculars a la nostra illa. Com ha escrit Guillem Pons Pons, sacerdot i historiador, el 2023 és la data jubilar del quart centenari de la fundació del convent de Concepcionista de la ciutat de Maó. Fent bo el lema que va ser difós amb ocasió d'un aniversari de les clarisses de Ciutadella, també les concepcionistes poden exclamar que porten quatre cents anys de presència orant.

Quan el segle XVI declinava, allà per l'any 1585, va sorgir a la ciutat de Maó el propòsit de fundar un monestir de monges de clausura, amb la intenció de facilitar l'accés de les joves a la vida religiosa sense haver d'abandonar la ciutat. Trobant-se a Menorca en visita pastoral el bisbe de Mallorca Joan Vich i Manrique de Lara (qui, a la vegada, ho era també de les dues balears), la idea del monestir de nou es feu ben viva. Com que el mateix prelat mallorquí havia acabat d'impulsar la institució d'una congregació a Sineu, sota el títol de la Concepció de Nostra Senyora, la possibilitat d'estendre'l a Menorca de seguida prengué molta força. El 1589 la Universitat de Maó volgué formar una comissió, formada pels particulars Miquel Cardona i Bernat d'Olives i la totalitat dels síndics municipals. Les primers passes no van discórrer fàcilment. Calgué esperar a una nova visita pastoral, en aquesta ocasió duta a terme pel bisbe Fra Simó Bauçà l'any 1612.

Fou llavors que el prelat va considerar oportuna la llicència: «*Donam per so llicència y facultad als predits supplicants y al dit Mag. Joan Cardona, qui moltes vegades mos ha sollicitat dit negoci de fundar i construir lo dit monestir sots invocació de Sta. Catalina de Sena, subjecta a la nostra jurisdicció com a ordinari de esta Diócesis*». Amb l'acceptació règia de Felip III, s'havia pensat en una nova orientació conventual, per com van creure que s'havia de regir sota l'advocació de Santa Catalina de Sena. Els components de la comissió fundadora d'aquells moments foren: Joan Cardona, alferes de Cavalleria; els preveres Miquel Seguí i Andreu Carbonell, els ciutadans Gabriel Cardona i Domingo Marquès; i els pagesos Llorenç i Martí Pons I, a més a més, Onofre Seguí, teixidor, i Joan Ferrer, assaonador de pells.

Acte seguit, el 1615, es va posar a considerar el lloc on convenia edificar-lo. Tres foren les tres possibilitats considerades. Primera: l'aixecament a l'Arraval, al costat

Libre de la Fundació - Concepcionistes

de l'església de Sant Antoni Abat. Segona: el lloc ocupat per l'antic hospital de pobres; és adir, l'espai urbà delimitat pels carrers de Sant Roc, Bonaire, de l'Església i, del Rosari. I, finalment: el punt comprès des de la Sala Municipal fins a les *Penyes del mar*, com llavors es denominava el balcó sobre el port de Maó. Seria aquest darrer emplaçament l'elegit en darrera instància.

La primera pedra fou posada el dia 11 de novembre de 1616, per com ja s'hi havien recollit almoines, donatius i alguns compromisos formals per al finançament, el més important dels quals foren les 200 lliures inicials aportades per la Universitat i un compromís de fins a 1.000 lliures més, a raó de 50 anuals a partir de 1589. Amb tanta celeritat s'hi escometeren les primeres obres que en quatre mesos ininterromputs de feina intensa ja s'hi disposava del primer nucli constructiu acabat, suficient, en tot cas, per ser formalment beneït. L'obra va ser beneïda el 5 de març de l'any següent, per part del prevere Andreu Carbonell, un dels components de la junta de promotors, delegat pel Bisbe. També el mateix Carbonell va ce-

lebrar la Santa Missa, la primera que es va tenir lloc dins del nou temple.

El 28 de gener de 1618 es va adquirir una casa, propietat del rector Llorenç Mercadal, i, posteriorment, unes carnisseries de Marc Sancho, que juntament amb altres edificacions i algunes torres i llenços de muralles de l'antic Castell de Maó, van servir per donar principi al monestir, tot adaptant unes parts i construint-ne d'altres.

En aquest estat del procés, es va considerar que el convent reunia l'habitabilitat suficient per rebre la primera comunitat de monges. El 1623, per tant, una comissió nomenada *ad hoc*, feu l'oportú viatge a Mallorca, per pregar al bisbe la designació de les primeres monges. La delegació maonesa va presentar al bisbe un Breu Pontifici que n'autoritzava la nova fundació. A la documentació apareix sempre el projectat monestir sota el títol de Santa Caterina de Sena. Però, de fet, el prelat va proposar, en darrera instància, que les fundadores fossin tres monges concepcionistes de Sineu, amb la qual cosa es va donar compliment al projecte primigeni de l'episcopat del bisbe Vich, Així, el nou convent, com s'havia desitjat des del principi, va ser dedicat a la Immaculada Concepció.

Les tres religioses fundadores que van passar a Maó, foren: sor Ana Creus, sor Úrsula Mas i sor Mariana Vanrell, que havien d'exercir, respectivament, els càrrecs de priora, vicària i procuradora. Totes tres sortiren de Sineu el 28 de juny de 1623 i desembarcaren a Ciutadella el 2 de juliol. El 4 de capvespre feren l'entrada a Maó, amb una aturada a Sant Joan des Vergers, entre aclamacions populars i la salutació de les autoritats.

Miquel Àngel LIMÓN PONS

El Monestir sobre el penya-segat del port de Maó - Concepcionistes